

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUNEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Mélyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — ill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Felhívás előfizetésre!

Az év utolsó negyede.

Hazafias tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az év utolsó negyedére szóló előfizetési díjat mielőtt megküldeni sziveskedjenek.

Együttal arra is kérjük azon tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket, kik hátrálékban vannak előfizetési díjakkal sziveskedjenek azokat is a mostani negyed előfizetési díjával együtt megfizetni.

Barázdák.

Nem kell tulajdosan örülnünk a horvátok testvéri jobbának, mert ők akarják a legnagyobb hasznot húzni a magyar várságból, ők terjeszkedni akarnak Dél felé, hogy régi álmukat, Illóziát megalapítsák. Ehez tengerpart és Dalmácia kell. Azt pedig csak magyar segítséggel szerezhetik meg.

Nagyon számítók és ravaszok a mi horvát testvéreink; 1848-ban Ausztriával és a császárral tartottak, kaptak is érte három magyar vármegyét, a mai Horvátország gyöngyeit, Szerém, Verőce és Pozsega vármegyét, azonfelül a fiumei kerületből Buccari kikötővárost és környékéhez tartozó falvakat.

Most már többet a császári kegytől nem remélhetnek, most már Magyarország mellé állanak, hogy megkaphassák a népesség és területi nagyságra a Szlavonországhoz hasonló, de politikailag sokkal fontosabb Dalmáciát, amely ma osztrák tartomány.

Ha ez sikerül, — Magyarország segítségével pedig feltétlenül sikerülni fog, — akkor Bosznia, Hercegovina és Novibazár önként a horvátok örökébe fog hullani.

Miután pedig azok a területek, ahol a monarchiában még horvátok élnek, Krajna, Karinthia, Görz, Gradiška, Istria és az adriai szigetcsoport, mind Ausztriához tartoznak, világos, hogy a horvát politikai ábrándok, csakis Magyarország segítségével valósíthatók meg, tehát életkérdés a horvátokra nézve a velünk való szövetség, vagy pedig le kell mondaniuk álmaikról.

Azért minden utógondolat nélkül nem kell kapkodnunk a számító testvér-jobb után hanem fontoljuk meg jól, hogy nekünk is vannak érdekeink ugyanott, ahol a horvát testvérek kereskednek. Nekünk is kell a tenger és Dalmáciából mi is számítunk néhány kikötőre.

Az idők és viszonyok nem kedveznek a császári önkénynek; ma már nem lehet a románokat és rácokat fellázítani büntetlenül a magyar nemzet ellen, mert 1848 óta Románia és Szerbia független államok lettek és a magyar korona alatt élő szerbek és románok ma már nem Bécs, hanem Bukarest és Belgrád felé tekintenek. Már pedig Bécsben ettől még jobban félnek, mint a magyar nemzet törekvéseitől.

De ha így állnak a dolgok, mire való akkor ez a sok huza-vona, elnapolási komédia?

Elmult az október 6-iki kegyeletos ünnepe. A fátyol újra felszakadt e napon. Tartós ez a fátyol, csak két baja van. Az egyik, hogy egy kissé nagyon is átlátszó. A másik az, hogy október 6-án ez a fátyol mindig elszakadozik és egy egész esztendő kell hozzá, hogy megszőjjék a politikai takácsok ezt a Penelópefátyolt. . . Az idén csupa rongyokra szakadt a saisi lepel. Félő, hogy nem akad többé olyan politikai takács, a ki ebből a rongyokból fátyolt tudna megint csinálni. Pedig erre a fátyolra nagy szüksége van — Ausztriának. Nálunk pedig ellenkezőleg, arra van szükségünk, hogy ez a fátyol darabokra szakadjon.

Az első csatakos őszi nappal megjelent az utcán a gesztenyesütő kofa is, az utca elengedhetetlen őszi kelléke. Most már csakugyan itt az ősz. Mert nem az határoz, hogy a fecske, és a gazdag bankárok Egyiptomba távoznak, az sem, hogy Fedák Sári újra megkezdte reklámkampányát, még az sem bizonyít, hogy a kávéházak oleander fáit kámforba rakták; a fő az, hogy megjelent a gesztenye-sütő kofa. Az utcasarkokon már felállították a kis kemencéket, amelyek az ifjúság legkedvesebb csemegéjét sűtik: a marófit. A kis gourmandok most már nem selyemhernyókra költik a pénzüket, de kevés garasukkal a gesztenyesütési iparágat támogatják és az irkákra, acéitollakra kért fillérekből sok szegény embernek nyújtanak megélhetést. Az utca kemencéi vígan duruzsolnak, a körülöttük ácsorgó nénikék pedig ott meleg-

Szabolcsból.

Írta: Szabolcsi Lajos.

Hosszu, igen hosszú idő után a véletlen — pár napra — Nagykállóba sodort le; a hajdan híres Nagykállóba, ősrégi fészkebe a legelőkelőbb gentry családoknak.

Mikor utoljára voltam itt, még teljes virágában volt Nagykálló. Csupa merő élénkség, színesség, pajzánság és derű. Szabolcs vármegye hatalmas urai közmondásos vendégszeretetet, fényt, pompát fejtettek ki. Minden hüvelyk bennünk rávallott a grand seigneur re a külön-külön mindegyik mestere volt a „savoir vivre”-nek.

Gyakran napokig folyt a dárídó, vigaság, melyhez az akkori cigányok egyik legkiválóbbja; Berti szolgáltatta a szebbnél szebb kesergő nótákat és a talp alá való. Berti pedig arról volt különösen nevezetes, hogy a mikor a szabolcsi nagy urak vigadtak, ő tulajdonképpen nem is hegedült, csak énekelte a száraz fáját. Az urak versenyt énekeltek vele és az összhang teljes is lett volna, ha az árverést jelző csunya dobszó időnként kellemetlen, végtelen kellemetlen diszharmóniát nem vegyített volna ebbe a speciális „kállai kettős”-be.

A fény, a pompa, a derűs jókedv — szoros tartozékai a jólétnek — ma már oda van. Elszorul a lelkem, ha a mai, erősen visszafejlődött Nagykálló piacsterén végignézek és nem látok egyebet, mint a letűnt fénykor borzalmasan iszonyu, kísérteties maradványát, a — tébolydát!

— Mi az oka ennek a hihetetlen deroutnak? — kérdem egy pár pátrimbelit.

— Hja, elvették tőlünk a büszkeségünket, a megye székhelyét!

— Nagyon „le vagyunk azóta sajnálva!” — egészíté ki a másik.

— Kár volt azt Nyiregyházára „prazérolni.”

— Megbecsültük volna mi azt jobban, mint — azok! — és nagyot bök a nyiregyházi torony irányában.

Elborult arcokról leolvashatták, hogy kifakadásuk kellemetlenül érintenek. Az egyik mindjárt hozzá is tette:

— Ugyan, nézzen be az ur a mi volt szépséges megyeházunkra. Meglátja, hogy mivé posékolta azt a pesti nagy urak hunoutsága . . .

A kíváncsiság, de még inkább az elégtikus hangulat szárnyain bekiváncoltam a régi megyeházba. A tébolyda főorvosa elő-

zékenyen adta meg az engedélyt és a másik pillanatban már az élőhalottak birodalmában voltam.

Aggódva, szivszorongva néztem körül. A várt kép éppenn nem volt valami különös élvezettel kecsgetető. Annál kellemesebben lépett meg, hogy kedélyes alakokkal is találkoztam.

A szerencsétlenek egy része az udvaron tanyázott, és — más mulatság hiányában — legyeket fogdosott. (A mi melleleg szólva Nagykállóban nem is jár valami különösebb megerőltetéssel, mert itt annyi, de annyi a légy, hogy még a kutyák is csak akkor hajlandók ugatni, ha — légyapírossal vannak betakarva.)

A légyfogdosók közül valaki hirtelen felém kiált:

— Szervusz, hé!

Merően nézek reá. Ő ismétli:

— Szervusz, na már nem ismeresz?

Erre a második aposztrofálásra megerőltetem az emlékezetemet. Gondolkodom és rajzok, hogy már igazán sok boldoddal találkoztam az életben, de ezzel még nem.

— Ugyan minek teteted magadat, komám. Csak valld be, hogy te vagy.

— Kicsoda?

Jó cipők csakis **Krausz Mornál** kaphatok főtér 34. a főposta mellett, saját készítmény mégis olcsók a gyárinál.

szemek körülöttük és lesik a krajcárokat, amelyek gyéren bár, de valahogyan mégis csak hullanak. És így megy ez egész télen át. Az első márciusi napsugár azután megváltoztatja a helyzetet és aki addig parázson sült gesztenyét árult, krajcáros citromszörp-pel enyhíti a nyár szomjuságát.

A nemzet utja.

Írta: **Bakonyi Samu.**

Van e igazán hűséges szolgálója az osztrák császárnak? Olyan, aki el meri mondani, mit ünnepelt, hogy ünnepelt október hatodikán — egész Magyarország. Mert hogy ha van, megértheti, a nemzet nem ijedt meg a fenyegető parancsra. És mikor látja, hogy az ellenséges hatalom visszanyul saját multjába, hogy abból szedjen fegyvereket jövődönk megtámadására, a nemzet maga is kénytelen és kész is arra, hogy megszállja multjának erős várait, hogy ostrom alá vett alkotmányát megvédelmezhesse és a támadó hadakat újból és végképen visszaverje.

De a császári udvarban nincsen jó barátunk. Nincs, aki eszébe juttatná urának, hogy Magyarországnak is királya, mint ahogy törvényes kívánságainkkal szemben mindannyiszor felhangzik a legmagasabb ellenvétség, hogy a király nem feledkezhetik meg arról, hogy egyuttal osztrák császár is. És valóban, az események bizonyítják, hogy a felséges ur erről bizony meg nem feledkezik. Magyarországot pedig magára hagyja. Alkotmányos többségének vezéreit, az egész nemzetet megalázva, elutasítja. Sorsunk fölött idege nekkel tanácskozik, köztünk maga elé csak azokat bocsátja, akikkel, mint császári akaratának vak eszközeivel, feltétlenül rendelkezik.

És ezalatt halljuk idebent a kal-

márlektü kishitűség sopánkodását s kivülről is ugyancsak jajgat értünk a kétes jóbarátok féltő aggodalma: mi lesz már belőlünk, a magyar vezényszó miatt tönkre megy az ország. Szemforgató álnokság vagy balgató rövidlátás, amely még most is csak odáig jutott, hogy a nagy összeütközés tárgya egyedül a magyar vezényleti kérdése. Akit az utolsó két hét eseményei nem győztek meg arról, hogy itt az alkotmány egész értéke és a fejedelmi önkény egész serege közötti mérkőzés folyik, annak már csakugyan nincsen semmi érzéke s ennél fogva semmi hivatottsága arra, hogy elmérgesedett viszonyaink megítélésében szava lehessen. Közöttünk bizonyára senki sem gondolhat arra, hogy a hadsereg magyarságára vonatkozó követelésünket elejtsük, de afelől is egészen nyugodt lehet minden nyulszívű békeavadász, hogy hiábavaló volna a böles megfutamodás. Ez a futás nemcsak szégyen volna, de haszontalan is. Mert melyik más kérdésben van arra komoly biztositékunk, hogy az alkotmányos nemzeti akarat érvényesülését a korlátait önkényesen leromboló királyi vétó meg nem akasztja?

De ha nem úgy volna is, hogy még legfelsőbb ügyeink fejlesztése is csak az osztrák viszonyokra és érzelmekekre való teljes közömbösségük esetén nem talál fejedelmi ellentállásra; ha csakugyan igaz volna is, hogy — amint ellenségeink és bizonyos kárörvendő „barátaink“ csufondárosan állítják — ezt az egész felfordulást ama nyolevan magyar szó csinálta; ha a magyar nemzet lankadatlan küzdelmének oka és célja a küzdelem által fölidézett károkkal és veszélyekkel arányban nem állana: Magyarország és az ugynevezett „monarchia“ mindenféle jóakaróinak kárhóztató kórusa miért

nem fordul azok ellen, akik, csak hogy azt a nyolevan magyar szót elfojthassák, inkább gyökerében támadják meg egész alkotmányos életünket? Vajjon a válság bonyodalnaiért csak azok felelősek, akik a nemzet akaratát képviselik? A kényuraság pedig fölmentést találjon saját makaességában? A nemzetek sorsa felett örökös igazságos gondviselés nem engedheti, hogy ily égbekiáltó hazugság egy ezeréves állam életfolyamatát kinos kórságával állandóan sorvassza.

Az a siralmas tétova, melyben a Burg elhatározása tíz hónap óta ideoda ingadozik, sokáig már nem tarthat. A kockának ma-holnap végképen el kell dőlnie. Most még a parlamentet elnapolhatják, utóbb feloszlatthatják. Csinálhatunk akármilyen szépen szóló kormány-programmot. De mit fognak tenni az új választások után? Vagy talán komolyan azt hinnék, hogy a nemzet belefáradt a küzdelembe, hogy annyi gonosz törvényszegés után, bizalmával a császári akarat végrehajtó közegeit alkotmányos kormányfővé fogja avatni és cserben hagyja azokat, kik az ő akaratát és az alkotmányt ezek ellen miadedig állhatatos erővel védelmezték? Am higyjék, ha ennyire hiszékenyek hogy úgy lesz. Annál keservesebb lesz a bűnhődésük.

Mert ugyan kitől, melyik választóközönségtől várják a többséget? Ha a tegnapi nagy nemzeti megnyilatkozás jelentőségét megértenék, be kellene látniok, hogy a 182 tagú függetlenségi pártnak nem lesz tulságosan nehéz 40—50 kerületet elhódítania. Mert hiszen ami a programmot illeti, nekünk mégis csak inkább hisznek, mint Kristóffy urnak, aki egyszer a mult országgyűlésen, mikor talán még legmerészebb, álmaiban sem sejtette mai nagyságát, hogy nagy hetykén azt vágta a

— Nohát a — Tisza Pesta!
A váratlanul jött és — fájdalom — „minden alapot nélkülöző“ gyanúsításra egy félénk nemmel válaszoltam.
— Hiába tagadod Pesta! Mert tudom hogy te adtad el a hazát!
— Csakugyan?
— Nem egyszer mesélted el nekem, hogy meg fogod tenni.
— Ugyan! Mikor? Hol?
— Mikor Illaván együtt ültünk!
— Vagy úgy!
— Na látod, Pesta! Azt is tudom, hogy mennyit kaptál a hazáért a nimettől.
— Vajjon?
— Negyvennyole millió koronát — számban.
— Tyűh, a ki áldója van! Ilyen keveset?
— Megelégszem a felével. Szurd ki, ha van benned böcsület! Mennyi is a fele?
Hagytam megfejteni a számtani feladványt és elfordultam a „komától“. Szembe jön egy másik szerencsétlen.
— Svindli! Svindli!
— Mi a svindli?
— Titoktartó?
— Az vagyok!
— Rábizhatok egy titkot?
— Egész nyugodtan!
— Tudja meg hát, hogy a nemzetközi sakkarsenyt nem Maróczy nyerte.
— Nem? Hát kicsoda?
— Én!
— No azt mindjárt gondoltam!

Lelkesen megráztam a kezét, szívből gratuláltam neki és ő hálásan könnyezett.
Még nem törölte le hálás könnyeit a sakk világbajnoka, a mikor egy végtelenül szikár alak, hosszú sörénnyel, borotvált arccal kerül utamba.
A főorvos ur informál: Ez — „Kubelik“! Hagyjam reá.
A hosszú, szikár alak pózba vágja magát, meghajlik és keresztbe tett karjaival utánozza a hegedülést. Valami adagio félet játszhatott, mert szeméit kőjítasan behunyja és csak akkor nyitja fel, a mikor végére jár a „pièce“ nek.
Természetesen intenzív tapsolok neki, a mire ő elégedetten hajítja meg magát. Aztán kér, hogy én is hegedüljek. Csupa szerénységből szabadkozom. „Kubelik“ megszólal:
— Szerencséje, hogy nem hegedült.
— Miért?
— Mert ha én utánam merészelt volna hegedülni, úgy kupán felejttem, hogy arrul koldul.
A főorvos ur elterel „Kubelik“ től. Egy csinos, fiatal hölgygyel találkozom.
— Végre, kedves férjesekém, érttem jött? . . .
— Nem egészen!
— Pedig kár?
— Miért?
— Ugy szeretném megint — megcsalni!
Egy másik hölgyecske letti fejéről a kalapot.
Szemrehányólag nézek reá. Az orvos magyaráz. A szerencsétlennnek meddő volt a házassága és az e miatt érzett mély bánat kergette szomorú házba.

— Le a kalappal, ha engem lát! — kiált felém átható, parancsoló hangon.
— Miért? Kit tiszteljek nagyságban?
— Én vagyok a — Gracehusok anyja?
Kimenőben még két férfibeteggel találkozottam. Az egyik egy aggyastán, a ki folytonosan a saját vállát vastergeti, és nyájas arckifejezéssel szól egyre önmagához:
— Derék ember vagy! Kristóf! Derék ember vagy! Kristóf, teától talpig derék ember vagy! Az! Az! Derék, derék . . .
— Miért? — szakítottam meg az öndiosítót.
— Mert Kristóf nagy kort ért el, és sohse volt országgyűlési képviselő! Sohse! Sohse! . . . Kristóf, derék ember vagy, mert sohse is leszel képviselő . . .
A másik egy pátrim, a kire homályosan még vissza tudtam emlékezni. Megszólítottam:
— Hogy került ide, jó ember?
— Keserű bánatból.
— Bánatból?
— Ugy ám, jó uram! Mint idevaló ember, a ki itt szünettem és itt öregedtem meg, sehogy se bírtam elviselni, hogy Nyíregyháza, az a tirpákváros annyira leszorítsa, megbénítsa az én kedves, jó szülőhelyemet! Nekiadtam hát magamat a busulásnak, ivásnak, míg végre ide jutottam. Pedig . . .
— Pedig?
— Ha én reám hallgattak volna, bizony mondom, nem kellett volna Nagykállónak ilyen soványra jutni.
— Ha magára hallgattak volna?
— Az ám! Hiszen kész tervem volt, hogy hogyan lehetne Nagykállón úgy segíteni, hogy a kecske is jóllakjék, a kaposzta is megmaradjon.

szemünkbe, hogy a magyar nép a függetlenségi párttól elfordult. Aki ilyen jól ismeri a magyar nép érzéseit, az csak hadd csinálja az új választásokat, minél előbb. Az eredmény okos ember előtt kétséges nem lehet.

És ha a császári politikának ez a végleges bukása az alkotmányos küzdelemben bekövetkezik: a felséges Habsburgi háznak választása csak két ut között marad. Ha az erőszak útjára lép, ne feledje sem azt, hogy a magyar nemzetet erőszakkal megtörni nem lehet, sem azt, hogy a nemzetnek szánt romlás hányszor fordult e fejedelmek ellen. A másik ut a nemzet akaratának elismerése. A magyar állam jogainak megvalósítása jobban megvédi a dinasztiát, mint a legosztrákabb egységes hadsereg képzeletbeli ereje. A választás vajjon kinek lesz nehezebb?

A nemzetnek, akaratát fentartó képviselőket küldeni vagy a bécsi politikának, az összbirodalmi hagyományok örületével szakítani? Ezek a természet törvényeit akarják leigázni, amelyek pedig legyőzhetetlenek. Nem a nemzet küzd tehát elérhetetlen célokért. Nem minékünk van azért okunk a csüggedésre. Józan kitartásunk megővja és fokozza erőnköt. Mi nem tétozunk. Egyenes utunk diadalra vezet.

Mi lesz a játék vége.

Csak néhány óra választ el bennünket október 10-étől, amely napra az országgyűlés ismét összehívott 3 heti elnapolás után. A szünet ideje alatt sok mindenféle történet, tanácskozás ide, tanácskozás oda, kapkodás fűhöz-fához, ultimátum kiadás, nemzet lenézés, kormány lemondás, kormány lemondásának elfogadása, programkészítés, ennek többszöri elfogadása, még többszöri visszautasítása, kihallgatások, ultimátum vissza-

- És mi volt az a terv?
- Elmondom, ha nem untatja?
- Csak mondja!
- Hát tetszik tudni, nem igaz az, hogy azóta pusztulunk, mióta a megyeház elkerült tőlünk. Dehogy is azóta... Mi már előbb is lefelé kezdtünk menni a hegyről... A mi ellenségünk egy órányira tőlünk terpeszkedik és úgy hívják, hogy „Élelmesség”.

Nyiregyházán született, ott él és virágozik a mi rovásunkra, mert mi kállaiak az úkapánk által taposott útról nem tudunk letérni. Nézzén át jó uram Nyiregyházára! Élelmességének bár csak kétkerékű a taligája, de azért okosan és rohamlépésekben törtét a boldogulás felé. És el is éri a célját, mert nem rágódik a multakon, mint mi, hanem elrugja a tegnapot és mindíg csak a holnappal tördök.

— Még mindig nem beszélt a tervéről!

— Most már rákerülök arra is. Az volt hát a tervem, hitem, meggyőződése, fixa ideám, hogy telepítsünk Kállóba két-három ezer pihent eszű, élelmes úrpákosaladót, viszont meg mi innen plántáljunk Nyiregyházára ugyanannyi élhetetlen, bár minden ízében derék, jó, szinmagyar kállai ember. Isten látja a lelkemet, hogy a két város közt megszünt volna a vetélkedés, civódás, lesajnálás és boldogultunk volna valamennyien! De még jóformán ki se magyaráztam a tervemet a községhez, amikor a mikor a meghibbant elme jogcime alatt zár alá helyezték...

Bucsut vettem emberemtől és a mikor kimenőben a tébolyda nagy masszív kapuja becsapódott utánam, úgy rémlett előttem, hogy a gyakorlati transzfúzió e szerencsétlen apostolát talán mégsem kellett volna kivetni a szabócsi társadalomból.

szívás, homo regiusok felvonulása, osztrák miniszterek hengegése, — azt hisszük, e pár hét alatt igen sok történet és ennek a sok történetnek végső eredménye = nulla.

De nem is lehet ez másképp, mert beláthatják már a bécsi tanácsadó urak, hogy az ő hengegésük nemcsak, hogy célhoz nem vezet, de sőt a helyzetet jobban elmérgesíti és az osztrák császári korona fényét mindinkább elhomályosítja és a császárt magát, mint tehetetlen bábót állítja előtérbe. Az örökös döntés fentartás neveltséges, különösen akkor, amikor már annyiszor döntögettek. Hát a magyar nemzet vezéreinek hetykén odavetett ultimátum, nem volt döntés? Vagy talán holnap ismét egy ultimátumot adnak a nemzetnek?

Igen, mikor az 5 pontos ultimátum a császár végső elhatározásaként átadott, akkor azt hitték az osztrák urak, hogy a magyar nemzetnek, a koalíciónak első dolga lesz magát félelmében hasravágni, mert bizonyára megijedt a nemzet a kimondhatatlan szenvedés és nyomor eljövételétől. Ámde nem úgy történt. Ennek az üres fenyegetésnek az lett az eredménye, hogy még az eddig kételkedők nagy része is belátta azt, hogy a jog, a törvény és az igazság a nemzet részén van és belátta még azoknak is nagy része ezt, akik a függetlenségi és 48-as párt iránt bizalmatlansággal viseltettek.

A királyi szó eddigelé Magyarországon olyan jelentőségű volt, hogy ahhoz kétség sohasem fért, mert a magyar király szavakkal játszani, üres mondásokat dobálni eddig sohasem szokott. Ha a királyi fenyegetésnek ugyanazt a súlyt tulajdonítjuk, mint általában királyi kijelentésnek tulajdonítani kell, akkor lehetetlen meg nem állapítani azt a sajnos körülményt, hogy a király szíve nemzetétől tökéletesen elfordult, hogy ő többé a magyar nemzetnek nem jószágos atyja. De nekünk is, királyunknak is egyaránt sajnos a kérdés második oldala is, ha annak a királyi szónak csak üres fenyegetés a jelentősége, mert ez azt jelenti, hogy a királyi tekintély lealacsonyul és azt jelenti, hogy a magyar királyi korona az osztrák császári korona mellett csak arra való, hogy ezt a magyar nemzetet vele mint mumussal ijesztgessék.

Ennek a hónapokon keresztül tartó, valóban cserétszerű hatalmi játéknak egy igen fontos és nemzetünk nagy jelentőségű következménye van, és az, hogy ez a nemzet önbizalma hatalmasan megnőtt és azt a tanúságot meritheti mindebből, hogy a törvényes álláspontra helyezkedve, egyetértéssel és kitartással nemcsak célját éri el, hanem azt is, hogy az osztrák ellenségeink jövőben óvakodni fognak az ilyen támadástól. Következésképpen ezen eljárásnak még az is, hogy Magyarországon az osztrák párt végképpen elpusztul, ellenben hatalmasan megnő az a nemzeti párt, amely hazánk teljes függetlenségét minden téren és minden irányban; vagyis a personál uniót akarja törvényes uton kivívni.

Hogy a közel jövő mit hoz, azt senki sem tudja, a magyar kormány épp oly kevésbé, mint bárki más. Az azonban bizonyos, hogy a Fejérváry kormány a helyén nem maradhat, mert az országgyűlés bizalmatlanságát ezen kormány soha el nem oszthatja. Ha pedig pártszerzés szempontjából a jelenlegi országgyűlést feloszlataknak, olyan többséghez jutna hazánkban a personál unio elve, amekkora többség hazánkban még sohasem volt. Ha pedig a Fejérváry-kormány absolu-

tistikusan, országgyűlés nélkül akarna kormányozni, ám lássa, mire mehet. Minden fenyegetés dacára nem hihetjük, hogy a magyar király hitlevele és esküje ellenére alkotmányunkat lerombolni akarná, mert jaj volna annak a magyar kormánynak, amely ily szándékkal lépne át Bécs felől Magyarország határát.

Mindennek a huza vonának és az osztrákok hivalkodó, de eredménytelen erőlködéseinek a vége a magyar nemzet fényes győzelme lehet.

Olvasóinkhoz.

A nagy nemzeti küzdelmekben lapunk mindig ott állt és ott áll a törhetetlenül harcolók sorában azok ellen, akik a hamis liberálisizmus durva hatalmából erőszakos fenyegetést igyekeznek korcsosolni a nemzeti akarat megbénítására, elnyomására. Hatalmas fejtörés lesz a jövőben is kezünkben a kicsi acéltól, amíg a közjó és nemzeti akarat eszméinek megvalósításáért küzdünk. A szellemi harcok sorában csak a közkatona szerepét vállaltuk magunkra és helyünket készséggel, odaadással, változatlan ragaszkodással álltuk meg eddig s álljuk a jövőben is.

Azzal a vágygal, azzal a törekvéssel vagyunk eltelve, hogy lapunk, szelleme keresi, kutatja a köz eszméinek, céljainak, vágyainak, törekvéseinek csiráit ott, hol ezek az élet zürzavarából, ebből az örökké mozgó, örökké forrongó talajból kiverik fejüket. Aztán fejleszt, buzdít vagy tapos; serkent, ösztökél vagy paskol; lángot gyújt a szikrából, ahol fényre, termékenyítő világosságra lesz szükség és hallatni fogja szenvedélyes szavát, hol a sötétség, a maradiság igyekszik rejtezkedő ösvényt, szövevényes utvesztőket vájni.

Egyet határozottan ígértünk, hogy a vidéki sajtónak undok fekélye: a személyes hajszja, a gyűlölködés, a rosszakarat távol fog tőlünk állani mindenkor. Hogy ezen ígretünket becsülettel megtartottuk-e, ebben a nagyközönség a mi bíránk.

Fáradhatatlan órei leszünk továbbra is a közérdeknek. Öszinték, nyíltak, szókimondók, de mindig lelkiismeretesek. Csüggedést még az erőszakkal szemben sem fogunk érezni soha.

Október elsején új előfizetést nyitott lapunk.

A „DEBRECEN”

politikai napilap

előfizetési ára:

Helyben:

Egész évre	12 kor. — fill.
Fél évre	6 kor. — fill.
Negyed évre	3 kor. — fill.
Egy óra	1 kor. — fill.
Egyes szám	— kor. 4 fill.

Vidéken:

Egész évre	18 kor. — fill.
Fél évre	9 kor. — fill.
Negyed évre	4 kor. 50 fill.

A „DEBRECEN”

politikai napilap

szerk. és kiadóhivatala.

Hajdúvármegye.

Népgyűlés. Hajduböszörményben vasárnap délelőtt nagy népgyűlés volt, amelyen részt vett Benedek János képviselő is. A gyűlésen kimondták a nemzeti ellenállást a végsőig és csatlakoztak a koalícióhoz az

ujjászervezett szocialisták. is A népgyűlés táviratilag üdvözölte Kossuth Ferencet és Apponyi Albertet. A népgyűlés Kossuthhoz üdvözlő sürgönyt küldött, melynek szövege következő: Boeckay hajduinak jelenkori nemzedéke, különösen a hajduböszörményi függetlenségi párt, a mai napon a városból és a mezőségekről összegyűlekezvén, hálásan és hazafiúi lelkesedéssel üdvözlik nagyságodat és az egyesült pártok vezéreit korszakalkotó, alkotmányvédő nemes küzdelmükben. — Isten áldása hazánkon és nemzetünk vezerein. A gyűlés nevében és egyhangú határozatból Kálmán Lajos elnök. Hasonló táviratot küldtek. Apponyi Albert grófnak is.

Rákosi Viktor beszámolója. Rákosi Viktor a hajdu-nánási kerület országgyűlési képviselője október 14 én tartja beszámolóját Hajdu-hadházban.

Házavató szocialisták. Hajdu szoboszlón, mint előre jeleztük, vasárnap volt az ujjászervezett szociáldemokraták házának felavatása. A felavatási ünnepet az tette különösen érdekessé, hogy az avató beszédet dr. Balthazár Dezső böszörményi esperes, a kiváló szociológus mondotta. A beszédet óriási tetszéssel fogadta a hallgatóság. A felavató ünnepen Mezőfi Vilmos, Vázsonyi Vilmos és Benedek János képviselők mondtak beszédet. Este az új helyiségben lakoma, lakoma után táncvigalom volt.

Közegészségügyi viszonyok. A múlt hónapban is kedvezőtlenek voltak Hajdumegyében a közegészségügyi viszonyok, de az augusztusig mérten járultak. A roncsoló toroklob 5, a vörheny 7, a hökhurut 3 községben, a kanyaró csak Hadházban fordult elő, míg a hasi hagymáz 12 községben, de mindenütt enyhe lefolyású volt. Előfordult 5 öngyilkosság, akik közül 4 akasztás, 1 lövéssel pusztította el magát. A természetes népszaporulat 49, mert 540 születés szemben 441 halálozás történt.

Az adózás. Hajdumegyében erősen érezhető a nemzeti ellenállás. Befolyt a múlt hónapban egyenes adóban 8708, hadmentességi díjban, bélyegjövedékben 95,88, jogilletékben 20.071, dijjövedékben 171, dohányjövedékben 124.788, határvámjövedékben 18.057, fogyasztási és italadóban 30.383 korona. Az egyenes adóban a múlt év szeptember hónapi befizetéssel szemben 288.295 koronával kevesebb az idei befizetés, a hátralék pedig 1.471.151 korona, ami a múlt évihez képest 817.266 koronával több. Még a füstölésnél is meglátszik a nemzeti ellenállás, mert az idén 22.586 koronával kevesebb folyt be, mint a múlt évben. A fogyasztási adóban is 4085 koronával folyt be kevesebb.

Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdumegyéi közigazgatási bizottsága ma délután Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt ülést tartott. Jelen voltak Wessprémy Zoltán főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédy Mihály tiszti ügyész, dr. Losonezy Almos főorvos, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály állami főmérnök, Csánky Viktor tanfelügyelő, Csapó István közigazdasági előadó, Kiss Ferenc bizottsági tag. A szakelőadók jelentéseit tárgyalták le.

Az állatbetegségek. Hajdumegyéi területén a lépfene szörványosan Hajdunánáson, Tégláson és Hajduszoboszlón, a takonykór Nádudvaron és Hajduszoboszlón, a járványszerű sertésvész pedig Hajduböszörményben, Felsőjósán, Földesen és Nádudvaron pusztított.

SZÍNHÁZ.

Bérlet 12. szám. (C) Bérlet 12. szám. (G)
Debrecen, hétfő, 1905. évi október hó 9 én:

Az aszfaltbetyár.

Énekes bohózat táncokkal 3 felvonásban.
Írta: Feld Mátyás és Faragó Jenő. Zenéjét részben szerző: Barna Izsó. Karnagy: Huber Miksa. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Smokk Samu, börténygárda	Polgár Sándor.
Melanie, a felesége	Sz. Gárdosy T.
Rézi, a gyámleánya	Dinyésy Juliska.
A nevelő ur	Kondor Ernő.
Bimbó Aladár	Deésy Alfréd.
Janó, a szolgája	Sarkady Vilmos.
Hanka, dajka	Fóthy Frida.
Hájas hentesmester	Kiss József.
Kevei Keve Tamás	Gajdsinszky P.
Nyuzó, főpincér	Juhay József.

Fürdővendégek, pincérek, cigányok. Történelmi a síófoki fürdőtelep teraszán.

Aszfaltbetyár. Ma este az aszfaltbetyár második előadása lesz. A pompás bohóság melynek kacagtató jelenetei, egy percére sem szünetel a nézőtérben, tegnap nagy tetszést aratott a debreceni színházban s bizonyára nagy érdeklődés mellett fog lefolyni mai előadása is. A darab e héten még pén teken fog színi kerülni.

Faust másodsor. Tagadhatatlan, hogy a vidéki színtársulatok egyikének sincs olyan opera ensemble, mint a miénknek. A legutóbbi Faust előadás győzött meg erről mindenkit, aki nem csak kedvelője, de műértője is a klasszikus zene interpretálásának. A közönség bizonyára szívesen ragadja meg az alkalmat holnap kedden, hogy Zilahyék pompás opera előadását meghallgassa. A szereplők a multkoraiak lesznek.

HIREK.

A debreceni villamos telep ügye.

Siemens Schuckerték megbízatása.

— Saját tudósítónktól. —

Alig egy-két hete bontották fel a beérkezett ajánlatokat, melyek a villamos telep létesítésére vonatkoznak, a világítási bizottság már le is tárgyalta az ügyet, a városi tanács pedig a mai ülésében már döntött is a kiadás iránt és pedig a Magyar Siemens Schuckert művek javára.

Mielőtt magát a mai tanácsülés legfontosabb tárgyalását közölnénk, előre kell bocsájtanunk egyet-mást a mi villamos telepünkről, illetve arról, hogy miképpen tartott meg az az ugynevezett zárt ajánlati verseny.

A nyilvános zártajánlati versenytárgyalást megelőzőleg a városi tanács próba galoppot rendezett. Ugyanis felszólított négy előkelő villamos társaságot, hogy tegyen részletes ajánlatot, mennyiért hajlandó a debreceni villamos telepet felállítani. A négy ajánlat beérkezése után nagyon természetesen az egyes cégek megbízottai iparkodtak megismerkedni a versenyző társak ajánlataival, ami sikerült is nekik, mert a tényleges verseny tárgyalási ajánlatoknál alig mutatkozik lényeges különbség, mert mindegyik ajánlatot tevő cég a legszigorubb kalkulált.

Amint mi már azt megírtuk, a legolcsóbb ajánlatot a berlini Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft tette, utána következett Siemens-Schuckert cég, majd a Ganzgyár és végül az Egyesült villamossági részvénytársaság ajánlata, Mind a négy ajánlat úgy

szellemileg, mint technikailag teljesen egyenrangú. — Látszólagos előnyököt nyújt az Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft, amennyiben ajánlata végösszege olcsóbb és pedig azért mert az általuk választott kazánrendszer és csővezeték a Babkok-Wilkok féle sokkal olcsóbb, mint a pályázati feltételekben előírt Nickolson féle kazánrendszer és csővezeték. Olcsóbb ajánlatot tettek még a rézanyagokra, melyeket külföldről akarnak beszerezni. Összevetve ezeket a Siemens és Ganzék ajánlataival a különbség végeredményben jelentéktelen.

Ezek előrebocsátásával kétségtelenül kitűnik, hogy a Magyar Siemens-Schuckert művek és a Ganz gyár áll egymással szemben és vetekedik a debreceni villamos telepért.

A mai tanácsülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Körner Adolf tanácsnok, mint a világi-tási bizottság elnöke terjesztette elő az ügyet a tanácsnak és tudatta a bizottság javaslatát, mely szerint a Magyar Siemens Schuckert műveket ajánlja a munkálatok kivételére. Előadta Körner, hogy négy számbavehető ajánlat érkezett be. Az általános villamossági részvény társaságé 416675 korona végösszegeben, Siemens-Schuckert művek 450150 korona, Ganz és társa 467885 korona és az Egyesült villamossági részv. társaságé 465289 korona végösszegeben.

Majd előadta, hogy a pályázat feltételeit az Általános villamossági r. társaság elfogadta, csupán azt kéri megengedni, hogy a szállítandó géprészek 16 százalékát Berlinből szerezzék be. Ezt a gyár azzal indokolja, hogy magyar gyártmányt teljes egészében azért nem szállíthat, mert neki Berlinben gyártelepe van, a hol a szükséges gépeket készítik.

A Siemens és Schuckert-cég a pályázat minden pontját magáévá teszi és 3 esztendői jótállást vállal az általa felállított telepért.

A Ganz-gyár a pályázatban előírt 3 gépesoporra nézve tett kifogást, s nem szállíthatja, mert ez különféle átmeneteknek van kitéve s nem tudják előre, hogy például 3 év múlva milyen összegeket képviselhetnek a gépek.

Az egyesült villamossági r. társaság egy évi jótállást vállal és az építkezésnél szükséges vörös fenyőt erdélyi fenyővel pótolná.

Az összes ajánlatok között kétségtelen, hogy a legolcsóbb az Általános r.-t. ajánlata azonban még sem vehető tekintetbe, mert éppen azokat a gépeket, amelyeket Berlinből szállítaná, Magyarországon is készítenek s így a hazai ipar rovására menne ha ez a társaság nyerné el a pályázatot, továbbá Magyarországon gyártelepe sincs.

A Siemens Schuckert-cég még a legelfogadhatóbb eszerint, mert a 3 éves jótállást írásban terjesztette be s csupán azt követte ki, hogy az ellenőrzésben részt vehessen.

Ezzel szemben a Ganzgyár szombaton utóajánlatot tett, amelyben az előbbi 467,855 korona összegből 5 százalékot enged. Így a Ganzék ajánlata egy azon összegű, ép oly olcsó, mint a Siemens és Schuckerté. Az utóajánlat fölött a tanács hosszasan vitakozott. A vita különösen akörül forgott, hogy vajjon a pályázattól eltérően tekintetbe vehet-e a tanács később érkezett utó, vagy pót ajánlatokat. Ugy határoztak, hogy a pályázattól eltérni nem lehet s így a Ganz-féle utóajánlat sem jöhet számításba.

A világitási bizottság a Siemens-Schuckert céget ajánlja a villamos telep létesítésével megbízni.

Körner tanácsnok ezután rátér arra, hogy a helyi lapok azt állították, hogy a Siemens Schuckert cég nem magyar gyár. Erre nézve igazolást kért a gyártól, a melyeket becsatol s kitűnik az irásokból, hogy a cég jegyzése magyar, telepük is az országban, Pozsonyban van és igazgatóságuk tagjai előkelő magyar emberek.

Csóka Sámuel kérdést intézett a tanáchoz, hogy vajjon egyáltalán megengedhető, hogy a cégek az építkezéshez szükséges egy némely géprészeket külföldről hozzanak be, ha igen, akkor az általános villamos r. társaságnak engedje meg a tanács az előterjesztelt 16 százalék anyagnak a külföldről való szállítását.

A tanács a kérdés felett úgy döntött, hogy a külföldről való importálás nem lehetséges s ezért az előadói javaslat figyelembe vételével a Siemens és Schuckert cégnek adta ki a villamos telep építését.

Mint értesülünk, a tanács e határozatát a törvényes időn belül meg fogják felelkezni a közgyűléshez.

Az ál-jeruzsálemi pap.

Néhány hét óta egy a vidéken, mint a fővárosban mindenfelé meglátogatja az elsőkelőbb polgárokat, mágnásokat egy pap ruhába öltözött ember, aki azt állítja, hogy 5 gyulai Kovács András mezőkövesdi születésű 31 éves református lelkész, aki most bejárta a Szentöldet, egy évig tartózkodott Jeruzsálemben és tapasztalatairól nagyszabású művet akar írni. Hogy művét kiadhasssa, anyagi támogatásra van szüksége. Keres tehát áldozatkész embert, aki könyvének kiadásához a szükséges pénzt adja. Allításának igazolására mindenféle levelet, okiratot mutatott fel. A szimpatikus külsejű ember a legtöbb helyen, ha nem is kapta azt, amit kért, de adtak neki pénzbeli segílyt 30-40 koronát, amit köszönettel nyugtázott.

Közben akadt nemesszivű idősebb hölgy, (fejérmegyei uriaszony) a kinek jótékony ságáról számtalan hír kering, a ki meghallgatta jeruzsálemi pap kérését és szíves örömmel ment bele abba, hogy a könyvet saját költégén kinyomassa. A mihez körülbelül 2800 korona kellett. A pap halásan köszönte meg a nagylelkű asszony jóságát és annak utasítására sietett nyomdászszal ériatkozásba lépni. Hogy az ügyet hamarabb lebonyolítsák Kovács mindjárt el is hozta az urnó birtokára a nyomdászt, valami Stolze Zsigmond nevű embert, a ki azt állította, hogy neki Budapesten a Vadász utcában van nyomdája.

Miután az uriaszony, a pap és a nyomdász mindent jól megbeszéltek, a nyomdász kérésére az urnó a költségeket előleges fedezésére a kikötött összeg felét, ezerekszáz koronát adott át a nyomdásznak és kötelezte magát, hogy a mű megjelenése után fizeti a többi. A nyomdász távozása után néhány nappal később Kovács rávette mecenását, hogy az összeg másik felét is adja ki, mert a nyomdász fizetési zavarokkal küzd és könyvét, melynek „Krisztus földje” címet adott, nem tudja kellő időben kinyomni. Kovács átvette a másik 1200 koronát is és azután nem mutatta magát.

Az urnó erre Budapestre jött, személyesen akarva felkeresni a nyomdászt, de ekkor kiderült, hogy a Vadász utcában, de egész Budapesten sehol sincs Stolze nevű nyomdász és Kovácsot sem ismerik sehol.

Az urnó élvén a gyanúperrel, személyesen akarva felkeresni a nyomdászt, de ekkor kiderült, hogy a Vadász utcában, de egész Budapesten sehol sincs Stolze nevű nyomdász és Kovácsot sem ismerik sehol. Az urnó élvén a gyanúperrel, személyesen akarva felkeresni a nyomdászt, de ekkor kiderült, hogy a Vadász utcában, de egész Budapesten sehol sincs Stolze nevű nyomdász és Kovácsot sem ismerik sehol. A szélhámós Zimonyban született, atyja pék

volt és az ő mestersége is az. A raffinált ember, a ki tényleg járt Jeruzsálemben, több helyütt csalt ki nagyobb összegeket. Egy volt miniszter 200 koronát utalványozott ki neki. Egy belvárosi kereskedő 300 koronát adott. Őt is, büntetését is keresi a rendőrség.

Az ifjuság fáklyásmenete. A debreceni főiskola ifjusága holnap, kedden este fáklyásmenetet rendez a debreceni függetlenségi és 48-as párt vezérei tiszteletére. A fáklyás menetet a főiskolából indul ki és a fő-utcán vonul végig a csapó-utcán lévő függetlenségi kör elé, a melynek erkélyéről Ferenczy Gyula és dr. Varga Lajos fognak válaszolni az üdvözlésre. A menetet innen visszatér a főiskolához és ott feloszlik.

Tanácsülés volt ma délelőtt a városházán Kovács József polgármester elnöklése alatt, melyen a rendes folyó ügyeken kívül a város nagyfotosságu villamos telep ügyét tárgyalták.

Hegyközség alakulás. Vasárnap alakult meg az első hegyközség Debrecen város területén dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány elnöklése alatt. Az alakulásban a Kossuth Lajos szőlőtelep 107 birtokosa vett részt 170 hold beültetett szőlővel. Az alapszabályokat elfogadták, majd felügyelő Györfy Adáért, hegybíróvá Blazsek Lajost választották. Az alapszabályokat megerősítés végett felterjesztik a földmivelésügyi kormányhoz.

Galambblövő verseny. Vasárnap tartották meg a nagyerdőn a legszebb őszi sportok egyikét, a galambblövő versenyt, a melyen Debrecen város közönségének színe java megjelent. A verseny d. e. 10 órakor vette kezdetét a verseny, melyben résztvettek: id. gróf Waldeck Frigyes, Halasi Tibor főhadnagy, gr. Csáky Zsigmond esendőrszázados, Konkoly Thege Elek százados, gróf Wolkenstein Oswald hadnagy, Polster Gyula, Taiszen Arthur, Rácz Gábor, Torma Lajos, Radovánovits János, Rónay Jenő (Nyiregyháza) és Pásztor Gyula. Ezután Poulók következtek pénzdíjjal, melyben gróf Waldeck Frigyes lett a nyertes. Az aláírási díjat (ezüst cigarettá tárcát) Halasi Tibor küzdötte ki. Ebben a játékban pénzdíjat nyertek Waldeck György és ifj. Waldeck Frigyes grófok. Eszterházy Lajos tiszteletdíját id. Waldeck gróf és Rónay Jenő nyerte el. Gróf Waldeck Frigyes tiszteletdíját Halasi Tibor, pénzdíját Pásztor Gyula. Eszterházy Pál tiszteletdíját ifj. Waldeck Frigyes gróf, pénzdíját Rónay Jenő nyerték el. A 2. honvéd huszárezred tiszteletdíját gróf Waldeck György. A második díjat, melyet Konkoly kapitány adott gróf Waldeck Frigyes nyerte meg. Fisch Ernő tiszteletdíját erős küzdelem után gróf Waldeck György, Halasi Tibor második díját gróf Csáky Zsigmond, pénzdíját Pásztor Gyula nyerte el. A verseny még nem fejeződött be, délután 5 órakor félbehagyták és ma délután 1 órakor folytatták. A vasárnapi küzdelemben a versenyzők közül különösen ifj. Waldeck Frigyes gróf huszárhadnagy tűnt ki, aki 23-as szériát hibá nélkül lött. Erdős és izgalmas volt Fisch Ernő, Halasi Tibor, gróf Waldeck György és gróf Csáky Zsigmond közti mérkőzés is. A versenyben elejtett 350 galambot a siketnémáknak adományozták.

Az új rendőri revolverek. Ma érkeztek meg a rendőrlégénység számára a zárókészülékekkel ellátott, nagy kaliberű új revolverek. Ezentúl az éjjeli szolgálatban minden rendőr töltött revolvert és megfelelő számú töltést visel.

Három hastifusz. A hidegre vált időjárás dacára ma ismét három hastifuszos esetet jelentettek be az orvosok.

Ijesztgetés négy lövéssel. Vasárnap délután Horváth János és Rácz Gábor napszámások 3 társukkal megtámadták Vanatka István Eötvös-utca 6. sz. a. bormérőt levertek. A leverte ember ijedtében forgó pisztolyt rántott, de a garázda napszámások elvették tőle és négy lövést tettek belőle. Szerencsére sebesülés nem történt. A legények azt állítják, hogy csak rá akartak ijeszteni a bormérőre.

Az orvos és a kalabriász. Közel község kasszinójából az orvost a minap a legizgalmasabb kalabriász párti mellől hívták el a kasszinóból betegéhez. Egész uton az a kasszakontra forgott a fejében amit őt aduot ellen blank bőlával nyertek vele szemben, a betegnek nagyon erős volt a láza. Egész testét forróság emésztette. A doktor us megfogta a páciens ütérét, a balkezével pedig az oráját tartotta. És a nagy csöndben busan számolgatta a másodperceket. Félhalkan ejtett ki minden szót:

... négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, alásó, felső, király, disznó. . .

A beteg égő szemével nézett rémülten a doktóra:

Tessék!?

Pardon, pardon — felel szórakozottan az orvos — nem önre gondoltam.

Rövid hírek a rendőrségről. Szoboszlói Gábor, Csobai István és Kis János az utcán verekedtek, Gál Zsuzsa és Fábrián Lajos csavarogtak, Pintér János a kiltás dacára visszatért. Lente István tökrészegezen hevert az utcán, Varga András az utcán hált, Kovács Imre a piacon lopni akart. Letartóztatták őket.

Felgyújtott híd. Vásári András debreceni gazda panaszt emelt az alsónyírvideki vízlecsapoló társulat munkásai ellen, akik felszedték a földjén keresztül vezet hídát és a fa nagy részét felgyújtották. A vizsgálat megindult.

Ha a legény berug. A felszabadulás előtt van Harangozó János kőművesinas és ennek öröme vasárnap nagyot ivott. Rézszeg fovel az éjjel tört-zuzott a Balogné roszhírű üzletében, majd reggel felé, mikor a rendőrségről eleresztették, a kapuja előtt ácsorgó Kovács József iparost megverte, mert ránézett. A dühöngő rézszeg letartóztatták.

Ha a bakancsos mulat. Az éjjel az Otthon-kávéházban mulatott Végh Gábor 39. gyalogezredbeli baka. Mikor berugott, mindenkibe belekötött, sőt a rendőrökre kést rántott. Nagy nehezen lefűlelték és átadták a katonai őrzésnek.

Kéregetők. A hideg beköszöntésével megkezdődtek az utcai kéregetősek. Ma reggel Baczanyi József, Botos Károly, Varga Gábor és Székely Gyula nevű munkanélküli napszámások és foglalkozás nélküli egyéneket tartóztatták le.

Az őszi makkárverés, mely a Pácon és Bánkon folyt le, eredménytelen maradt. Az ottani lakosok ugyanis összehabeszlés folytán a 800 korona kikéltési ár helyett 700 koronát ígértek a makktermésért. A tanács mai ülésén nem hagyta helyben az árverés eredményét, hanem kimondta, hogy a kasszálóbirtokosok kötelesek minden egyes sertés és juh után, melyet makkoltatás végett az erdőbe behajtának 2 koronát fizetni. Az árverezők a tanács ezen böles intézközését bizonyára hosszú orral fogják tudomásul venni.

TÁVIRATOK.

Vezérlőbizottsági ülés.

Budapest, október 9. Az ellenzéki szövetség vezérlő-bizottsága ma délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc elnöklése

alatt ülést tartott. A holnapi ülés lefolyását beszéltek meg. Elhatározták, hogy az újabb elnapolás tudomásul vételét fogják ajánlani, de azért tiltakoznak ellene. A tiltakozásra vonatkozólag elfogadták gróf Andrássy Gyula határozati javaslatát, a melyet azonban nem hoztak még nyilvánosságra, mert este a pártok külön fognak határozni és dönteni. Hír szerint sokan vannak, a kik az elnapolást nem akarják tudomásul venni és szavazást fognak kérni.

Kossuth Szentés diszpolgára.

Budapest, október 9. Ma délelőtt tisztelgett Kossuth Ferencnél Szentés város küldöttsége és átadta neki a diszpolgári oklevelet. A város nevében a polgármester üdvözölte Kossuthot, aki válaszában kifejtette, hogy a nemzet még csak most áll az igazi küzdelem előtt. Mi azonban — mondta — megfogjuk védelmezni a nemzet jogait és nem tántorodunk meg, de hogy mi kitartók lehessünk, szükségünk van az önkéntes kitartására. A küldöttség lelkesen megajánlta Kossuthot, aki ezután a vezérő bizottság ülésére ment.

Darányi nem lép fel.

Budapest, október 9. A főváros II. kerületében a volt Darányi párt újabb felajánlotta a jelöltséget Darányi Ignácnak, a ki azonban bizalmas körben kijelentette, hogy nem vállal jelöltséget. Ez esetben a Darányi-párt nagy része az új-párti dr. Lendl Adolphhoz csatlakozik. A kerületben jelöltet állít a függetlenségi párt is.

REGÉNY-OSZARNOE

Apáca és kegyencné.

Regény a bécsi életből

Magyarosította: Szabó Antal. 114

— Így beláthatjátok, hogy vissza kellett huzódnom a családtól, mely engem csak kompromittált volna. Ez az oka annak, hogy az öreg Bienenfeld nekem halálos bosszút esküdött.

— A gyenge, vak öreg?

— A gyenge vak öreg a legveszedelmesebb lehet, mert orgyilkosokat küldhet nyakamra. Nekem nincs nyugtom addig, míg a szabad-száj el nem némul.

A két ripók megütődve tekintett egymásra.

— Titeket választottalak ki, hogy elnémtsátok, — mondá a bankár tompa hangon. — A munka nem nehéz, s két ezer forint leaz jutalmatok.

— Hiszen az gyilkosság lenne, — kiálták a tolvajok irtózáttal.

— Dehogy, csak szerencsétlen véletlen, semmi más, Ti a mozgó nemzetörökhöz tartoztok, fegyvereitek golyóra vannak megtöltve, — az öreg minden este a szótton feldi templomba vezetik, — valamelyikőtök fegyvere elsül, — mintha veszekednétek egymással, s a golyó véletlenül a szegény vakot találja, s titeket a parancsnokság elébe vezetnek, s ott megfeddenek, legfeljebb pár hétig bezárnak, s a kétezer forint meg van keresve.

— Mit gondolsz Muki?

— Nekem csiklandik a nyakam.

— Ne legyetek oly félenek! A legrosszabb esetben kezeséget vállalom értetek, mert azt jegyezték meg, hogy én emberimet, kik nekem fontos szolgálatot tettek, soha el nem hagyom.

A két ripók mindentféle torzképet vágtak, s füle mögött kaparászott.

— No, határozzátok el magatokat!

— Engedjen még pár pernyi gondolkodási időt nagyságos ur!

— Ahogy tetszik. Találok én ügyetlen lövést eleget, aki reá áll.

— Hiszen az öreg már ugyis sirba van egyik lábával. Ugye Muki?

— Amellett vak és szerencsétlen. Még hálát fog adni az Istennek, hogy a földi élet nyomoraitól megmentjük őt.

— Így hát megegyeztünk.

— Meg, nagyságos uram!

— Derék. No még egyet, barátaim! Jónak látam veletek tanuk nélkül alkudozni, anélkül, hogy valaki szerződésünket aláírta volna.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gazdatisztek nyugdíjügye. A május hónapban megtartott nyugdíjügyi kongresszus megbízásából a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete a kongresszusnak a gazdatiszti nyugdíjügyben hozott határozatát — terjedelmes megközlés kíséretében — a képviselőház elnökének, Justh Gyulának kérvény alakjában felterjesztette. Minthogy azonban a mostani politikai viszonyok miatt ebben az ügyben a hivatalos fejlemények megakadtak, a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete addig is, míg a közállapotokban változás nem történik, nyugdíjügyi akcióját a társadalmi téren szándékozik mélyíteni és szélesíteni. Az egyesületnek t. i. október 15 ikére összehívott választmányi ülése benatóna fog foglalkozni azokkal a módosítatokkal, a melyekkel az ügynek széleskörű propagandát csinálnak.

Mezőgazdasági szesztermelők mozgalmá. 1907 ben lejár az 1899 évi XX. tc. az ugynevezett szeszadó törvény, amely szabályozza az Ausztriával közös szeszadózási rendszerünket. Ez okból a mezőgazdasági szesztermelők már legközelebb széleskörű mozgalmat indítanak. Mozgalmuk első célja az, hogy Ausztriával szemben már most állítsák fel a külön fogyasztási adóvonalat. Kívánják továbbá, hogy a ma még ipart szeszgyárak kezén levő szeszkontingens 1908 tól kezdődő 10 év letelte alatt sajátítsák ki a utalják át a mezőgazdaság részére. Szükségesnek tartják továbbá az ipari célokra szolgáló ugynevezett exkontingens szesz nagyobb mennyiségben való termelhetése végett a forgalombahozatal szabaddá tételét s végül a szeszpiac szabályozása céljából szeszértékesítő központ felállítását. A mozgalom élén a Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesülete áll, amely csatlakozásra hivatalos az összes mezőgazdasági szeszgyárosokat.

Gyapjuvásár. Budapestről írják: A 4. és 5-én megtartott idei 2-d k aukció sorozat élénk képet szolgáltat a politikai helyzet káros közgazdasági következményeiről. Már a júliusi árveréseken is érezhetővé vált, hogy piacunkon az árak nem követik megfelelő arányban a külföldi emelkedő irányzatot. Az októberi sorozat lefolyása azonban kétségtelessé tette, hogy a hasonló értékű külföldi anyag árával szemben a magyar gyapju olcsóbb. Az aukció lefolyása egyúttal szembeütő módon ki is mutatta ezen jelenség okait. Az osztrák gyárosok igen gyér számban jelentek meg és nagyon tartózkodóan viselkedtek. A katonapozíció szállítók, kik legnagyobb fogyasztóink, posztórendelések teljes híjja pedig alig vásároltak valamit, mely körülmény nagy hatással volt az aukciók lefolyására. A viszonyok ugyanis már évek óta ugy alakultak, hogy az ősi sorozatra már csak kereskedelmi áru és ebből is csak oly mennyiség kerül kinalatra, mely nem vonzza a külföld szélesebb köreit. Így tehát csekély számú vevőközönség és gyenge vételkedv mellett a a forgalom is szerény maradt, ugy hogy a kinalt 105000 zsákból csak 4500 zsák gyapju kelt el. Az elért árak a júliusi áralap keretében mozogtak. Báránnyapju azonban ismét élénk keresletnek örvendett, mert a rendszer németországi vevők is résztvette a vásárlásban. Az árak helyenként túlemelkedtek a tavalyi áralapon.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszergyöngékedők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit, 2 K. 60 fillér.
1 " 4 " 80 "

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghíresebb tanárok által kipróbált „LYDOL” amerikai tablettákat használja, mik az elgyöngült férfierő visszaadják. Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatású pár nap alatt nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. védve. Ára: 6 kor.

Szétküldés díszelő mellett postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz J. gyógyszerész a „Fehér Kereszt”-hez Bpest. IV. Fővámter 6. (a központi vásárcsarnokkal szemben.)
Főraktárak Budapest: Török J. gyógytára Király-utca 12- sz. és Nádor-gyógytár Váci-körút 17. sz.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmú forrás ismert és használt 1856-óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengékedőknek Vérszegénység, Vérhetegegeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bő., Ideg- és Nőbetegegeknek és Basedowbetegegeknek stb. Kapható: minden gyógyszertárban.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpacz-a

használatá mellett.

22 év óta nagy sikerrel használtatik a buzaüszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánzatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: **Kontsek Géza, Máyer Jenő és Komlóssy Lajos urak** üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, V. VÁZSÓ-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA —

Én

ismerek egy bőrápoló szert, mely különösen mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arcszin elérésére alkalmas. Nincs jobb és hathatósabb gyógyszappan, mint a

BERGMANN-féle LILJOMTEJSZAPPAN

(védjegy: kéthegymászó)

Bergmann és Társa Teschen á

Kapható darabonként **80 fillérért**.
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárban.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkifejezettebb, a legolcsóbb és a legkezebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerikai, Angol, Belgiumi és Németországi a több százszor van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára **22.50** fillér.

használati utasítással.

Kapható:

AUERIGNÁC-nál

Budapest, VIII., Kerpesi-ut 11. sz.

Telefon 55-38.

a NOXALL JR magához kizárólagos

terakata, valamint minden

műszaki és jobb vaskereskedésben,

Né különbözhetlen minden háztartásban.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

ELSÖRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
EJÉZ MAGYARORSZÁG ÉS MELLÉRTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.
TELEFON: 10-12. * Működés: ELŐRE ÉRTET.

Szállítanak kintre minőségű Portland és Roman cementet a piacra azon a legkedvezőbb feltételek mellett.

ÉPÍTŐMESTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRU-GYÁROK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

minden építési munkában készítenek cementbetont, vasbetont, gipszbetont, és mindenféle cementmunkát. Készítenek és szállítanak mindenféle cementanyagot, és mindenféle építési anyagot. Készítenek és szállítanak mindenféle építési munkát, és mindenféle építési anyagot.

Jelzálogkölosönök

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadhatnak jelzálogul. Levélbelimegkereséseket továbbít. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Őszi vetésre ajánlok:

Eredeti impotált

Squarehead-buza vetőmagot.

Ára 1000 kilogrammonként 480 korona.

Szakaszerű gazdaságbau legfontosabb a vetőmag. Hiába minden művelés és trágyázás, ha nem használjuk a legnemesebb fajvetőmagot. Gyakorlatilag és szaktudósok által be van igazolva, hogy a Squarehead-buzának az eddig termelt fajok felett következő előnyei vannak:

Minden talajban megterem.

A legjobban telet.

Feltétlen biztonságot nyuj a vetés megdülése ellen.

A hazai buzáknál korábban érik.

A termés hozama átlagosan 16 métermázsa katasztrális holdankint.

MEZEY ZSIGMOND

Budapest, V., Váci-ut 74. szám.

IGyomor bajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forr vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbejt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőfőség, gyomorégés, eszmör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulst ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

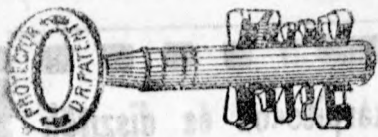
A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, ehalmas gyökér a 10.0.

Mint a technika csodáját jelzik a szak- tekintélyek a **Patent Protektorzárt** amelylyel a tűz betörés és mentes **Hesky pénzszekrények** (Wertheimer S.) Tulajdonos **Kitwiu S. F. és M.** el vannak látva. Szállítás bérmentesített Ausztria-Magyarország minden állomására. Gyártelep: **Bécs XVIII**

A császári német birodalmi bank által elismert és kizárólag használt pénzszekrények. Utólérhetően modern szerkezet. A legolcsóbb gyári árak. — Bizományosok, ismételadók és képviselők mindenütt kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha aszükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Melyik gazdag urnő

Volna hajlandó vizontszolgálat fejében egy intelligens jóképű fiatal embernek 200 koronát rövid határidőre kölcsönözni? cím „Diszkrétó” e lap kiadóhivatalába.

„Katinka grófnő”

levele van a kiadóban.

Művelt, szép

fiatal hölgyvel levelezni óhajt ugyanolyan fiatal ember. Levél „szellemes” jelige alatt a kiadóba kerül.

Intelligens

fiatal szép leányt vagy asszonyt pártfogolnék csakis teljes címmel ellátott leveleket „Delta” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Monogramok

Hímzése elváltatják Veres utca 15.

Utazók.

Fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Debrecen posta restante.

Kiadó

A vámospécsi határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. évi október 1-től. Tudakozódní Széchenyi utca 6. szám alatt.

Vigkedélyű

bohém gyerek fess mádi ismeretségét keresi. Leveleket „körvizi” jelige alatt a kiadóba kérek.

Semidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

birneves szabó mestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümeket, Séta- és Alkalmiruhákat

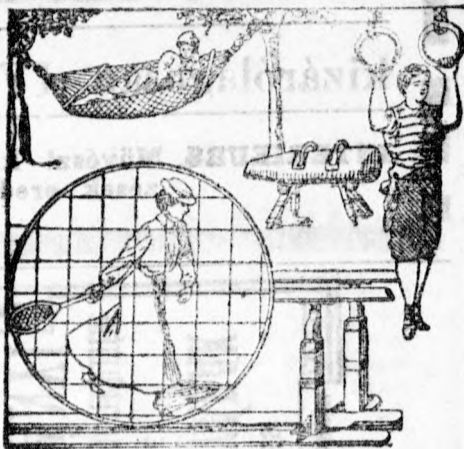
saját szöveteinkből

az legkényesebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Alapítottatt 1878. Telefon 18-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, heritőtlő, tekejáték, korbály, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megfizethető beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST,

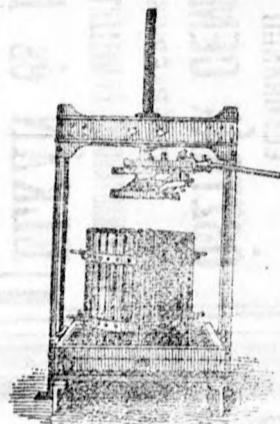
IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Kézponti városban épülete) a Hajó utca felől szembe.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„URSUS” a legtökéletesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajtó. Felsőnyomással a törköly egy darabban nem értekezik s így a bor megfeketedése kizárva. Legmagasabb nyomóképesség. **Honi gyártmány.**

Budweis-i és honi gyártmányu **porcellán** valamint meidingerköpeny-és öntöttvas **kályhák**, minden szerkezetű vas és porcellán burkolatu **konyhák.**

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor áruda.**

Újdonság! Browning rendszerű ismétlő fegyver, 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

Jóth Gyula.

Debrecen, Piac-utca 20-27 sz

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti” gyógyszerivíz

Magyarország giesshüblje !!

Ize és gyógyhalása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógyszerivíz üveggel együtt **32 fillér**
 üvegeket visszavesszük: **12**
 1/2 lt. „Répáti” gyógyszerivíz üveggel együtt **23 fillér**
 üvegeket visszavesszük: **7**

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1

Telefon 332.